

Alusten paloturvallisuus

TRAFICOM/563430/03.04.01.00/2019

Määräyksen tausta ja säädösperusta

Aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain (1686/2009; jäljempänä alusturvallisuuslaki) 23 §:n 1 momentin perusteella Liikenne- ja viestintävirasto

- antaa muille kuin yhdenmukaistetun turvallisuusjärjestelmän luomisesta kalastusaluksille, joiden pituus on 24 metriä tai enemmän, annetun neuvoston direktiivin 97/70/EY (jäljempänä kalastusalusdirektiivi) soveltamisalaan kuuluville kalastusaluksille ja erikoisaluksille tarkempia teknisiä määräyksiä lain 5 §:ssä säädettyjen yleisten turvallisuusvaatimusten täyttämiseksi ja alusturvallisuuden kannalta riittävän tason varmistamiseksi. Määräykset voivat koskea mm. aluksen paloturvallisuutta.

Liikenne- ja viestintävirastossa on vireillä määräyshanke perinnealusten turvallisuudesta (TRAFICOM/49681/03.04.01.00/2019). Määräyshankepääatöksessä on mainittu, että perinnealusten osalta voidaan tarvittaessa tehdä muutoksia muihin Liikenne- ja viestintäviraston määräyksiin. Koska perinnealusten paloturvallisuutta koskevat määräykset ollaan sisällyttämässä perinnealusten turvallisuudesta annettavaan määräykseen, perinnealukset on tarpeen sulkea alusten paloturvallisuudesta annetun määräyksen soveltamisalan ulkopuolelle.

Määräyksellä muutetaan nykyistä alusten paloturvallisuudesta annettua määräystä (TRAFI/23041/03.04.01.00/2013) siten, että siinä suljetaan perinnealukset määräyksen soveltamisalan ulkopuolelle.

Samalla on tarpeen täsmentää ja selventää eräitä alusten paloturvallisuudesta annetun määräyksen kohtia.

Määräyksen valmistelu

Määräysluonnos on valmisteltu virkatyönä Liikenne- ja viestintävirastossa.

Määräysluonnos ja perustelumuistioluonnos ovat sidosryhmillä lausuttavana 9.6.2020–10.8.2020. Lausuntopyyntö julkaistaan Liikenne- ja viestintäviraston internet-sivuilla ja se lähetetään sidosryhmille sähköpostitse.

Arvio määräyksen vaikutuksista

Määräyksellä selkeytettäisiin sääntelyä.

Muutoksilla ja tarkennuksilla on sekä viranomaisen että asiakkaiden toimintaa selkeyttävä vaikutus. Muutoksilla muun muassa täsmennettäisiin ei-teräksisten kotimaanliikenteen matkustaja-alusten ja ei-teräksisten lastialusten vaatimuksia siten, että kyseisiä aluksia käsiteltäisiin samalla tavalla kuin teräksisiä kotimaanliikenteen matkustaja-aluksia ja teräksisiä lastialuksia.

Määräyksellä ei ole vaikutuksia nykyisen määräyksen mukaiseen turvallisuustasoon.

Määräyksellä ei ole vaikutuksia ympäristöön eikä esteettömyyteen.

Yksityiskohtaiset perustelut

Määräyksen kieliasua täsmennettäisiin.

Määräyksessä muutettaisiin viittauksia Liikenteen turvallisuusvirastoon viittauksiksi Liikenne- ja viestintävirastoon.

Kohdasta "Säädösperusta" poistettaisiin alusturvallisuuslain 22 §:n 2 momentti ja 83 §, koska määräykseen ei sisälly erikoisaluksia koskevia teknisiä vaatimuksia eikä siinä aseteta huoltoyritysten hyväksymisen edellytyksiä ja niiden toiminnalle asetettavia vaatimuksia. Erikoisaluksia koskevista paloturvallisuusvaatimuksista määrätään erikoisalusten turvallisuudesta annetussa määräyksessä (TRAFI/17496/03.04.01.00/2012), jossa on viittauksia alusten paloturvallisuudesta annettuun määräykseen. Kohdasta poistettaisiin myös alusturvallisuuslain 21 §:n 3 momentti, koska määräyksellä ei panna täytäntöön kalastusalusdirektiiviä. Kalastusalusdirektiivi pannaan täytäntöön kalastusalusten turvallisuudesta annetussa määräyksellä.

Määräyksen 1.3 kohdassa selkeytettäisiin määritelmien suhdetta alusturvallisuuslain 2 §:ssä säädettyihin määritelmiin. Kohdasta poistettaisiin ne määritelmät, jotka jo sisältyvät alusturvallisuuslain 2 §:ään ja joita sovelletaan siten myös tähän määräykseen. Määritelmien poistaminen vähentäisi tarvetta muuttaa määräystä silloin, kun alusturvallisuuslain 2 §:n määritelmiä muutetaan.

Lisäksi määräyksen 1.3 kohdassa täsmennettäisiin vaikeasti syttyvän aineen (SL1) määritelmää siten, että vaikeasti syttyvällä aineella tarkoitettaisiin ainetta, joka on määritelty rakennustietosäätöön ohjeessa "Sisusteiden paloturvallisuus. Julkiset tilat" (RT 08-11098, SIT 08-610087, KH 60-00509). Vaikeasti syttyvän aineen määritelmän muuttaminen on tarpeen, koska sisäasiainministeriön pelastusosaston ohje sisusteiden paloturvallisuudesta (A:56, Dnro 4/011/98) ei ole enää voimassa. Suuren palovaaran asuin- ja työskentelytilojen määritelmä muutettaisiin suuren palovaaran työskentelytilojen määritelmäksi ja keskusvalvonta-aseman määritelmä muutettaisiin pääpalovalvonta-aseman määritelmäksi. Lisäksi kohdasta poistettaisiin jatkuvasti miehitetyn valvonta-aseman määritelmä tarpeettomana.

Määräyksen 1.5.6 kohta, jonka mukaan vuokraveneiden on täytettävä vuokraveneiden laitteita ja varusteita koskevassa määräyksessä niille asetetut paloturvallisuutta koskevat vaatimukset, kumottaisiin tarpeettomana, koska vuokravene poistuu alusturvallisuuslain soveltamisalasta 1.6.2020 ja vuokraveneiden laitteista ja varusteista annettu määräys (TRAFI/31284/03.04.01.00/2014) on tarkoitus kumota. Samalla nykyisen määräyksen 1.5.7 kohdasta tulisi 1.5.6 kohta.

Määräykseen lisättäisiin uusi 1.5.7 kohta, jonka mukaan perinnealusten olisi täytettävä perinnealusten turvallisuutta koskevassa määräyksessä niille asetetut paloturvallisuutta koskevat vaatimukset.

Määräyksen 2.2.1.5 kohdassa muutettaisiin viittaus hätäpalopumppuun viittaukseksi varapalopumppuun.

Määräyksen 2.2.3.4 kohtaa täsmennettäisiin siten, että paloputkisto olisi varustettava varoventtiilillä vain tarvittaessa. Täsmennys on tarpeen, koska varoventtiili ei ole tarpeen keskipakopumpuilla.

Määräyksen 2.3.1.1.11 kohdassa muutettaisiin vaatimus kaasutiiviydestä vaatimukseksi riittävästä kaasutiiviydestä.

Määräyksen 2.7.2.11 kohtaan lisättäisiin sana "laitteilla".

Määräyksen 2.10.1.2 kohdasta poistettaisiin viittaus siihen, että standardi on annettu vuonna 2002, koska tarkoituksena on soveltaa uusinta voimassa olevaa standardia.

Määräyksen 3.16.1 kohdassa muutettaisiin palontorjuntakaaviota koskevaa vaatimusta siten, että se koskisi myös tasan 15 metrin pituisia matkustaja-aluksia. Vaatimuksen muuttaminen on perusteltua, jotta vaatimus koskee kaikkia alusrekisteriin merkittäviä matkustaja-aluksia.

Määräyksen 4.1 kohtaan lisättäisiin, että ei-teräksisessä kotimaanliikenteen matkustaja-aluksessa, jonka pituus on vähintään 15 metriä, on oltava 2.10.1 kohdan mukainen palontorjuntakaavio. Siihen lisättäisiin myös, että ei-teräksisen kotimaanliikenteen matkustaja-aluksen on täytettävä 4 kohdan vaatimusten lisäksi 2 kohdan vaatimukset myös palomiehen varusteiden, käyttö- ja huolto-ohjeiden ja paloharjoitusten osalta.

Määräyksen 4.3.3 kohdan tekstiä selkeytettäisiin. Sitä täsmennettäisiin siten, että se koskee A-kategorian koneistotiloja. Lisäksi siitä poistettaisiin viittaus lastitiloihin ja siinä muutettaisiin vaatimuksia, jotka koskevat tilannetta, jossa koneistotilojen yläpuolisella kannella säilytetään hengenpelastuslaitteita, siten, että ne ovat samanlaisia kuin kohdan muut eristysvaatimukset.

Määräyksen 6.1.2 kohdan tekstiä selkeytettäisiin. Sitä täsmennettäisiin siten, että se koskee A-kategorian koneistotiloja. Lisäksi siinä viitattaisiin vastaavan turvallisuustason takaavan materiaalin sijasta muuhun palamattomaan materiaaliin, joka normaalissa polttokokeessa teräksen kanssa testattuna täyttää A-60-paloluokan vaatimukset. Lisäksi siitä poistettaisiin viittaus lastitiloihin ja siinä muutettaisiin vaatimuksia, jotka koskevat tilannetta, jossa koneistotilojen yläpuolisella kannella säilytetään hengenpelastuslaitteita, siten, että ne ovat samanlaisia kuin kohdan muut eristysvaatimukset. Muutokset ovat tarpeen, koska määräyksen nykyisen sanamuodon mukaan uusilla aluksilla, joiden bruttovetoisuus on alle 50, ja olemassa olevilla aluksilla olisi muita aluksia tiukemmat vaatimukset koneistotilojen eristämisestä.

Määräyksen 6.2.1 kohdassa olevia taulukkoja 3 ja 4 koskevien huomautusten numerointia korjattaisiin.

Määräyksen 6.5.2 kohdasta poistettaisiin viittaus olemassa oleviin aluksiin, koska kohta koskee otsikkonsa mukaisesti myös uusia aluksia, joiden bruttovetoisuus on alle 50.

Määräyksen 9.1 kohtaan lisättäisiin, että ei-teräksisessä lastialuksessa, jonka pituus on vähintään 24 metriä, on oltava 2.10.1 kohdan mukainen palontorjuntakaavio. Siihen lisättäisiin myös, että ei-teräksisen lastialuksen on täytettävä 4 kohdan vaatimusten lisäksi 2 kohdan vaatimukset myös palomiehen varusteiden, käyttö- ja huolto-ohjeiden ja paloharjoitusten osalta.

Määräyksen 10 kohdan otsikkoa, joka on "Paloturvallisuusvaatimukset uusille kalastusaluksille, joiden pituus on alle 24 metriä, ja olemassa oleville kalastusaluksille", yksinkertaistettaisiin siten, että uusi otsikko olisi "Paloturvallisuusvaatimukset kalastusaluksille". Samalla soveltamisalaa täsmennettäisiin määräyksen 10.1 kohdassa olemassa olevien kalastusalusten osalta siten, että 10.1 kohdasta kävisi selkeämmin ilmi, että kohtaa ei sovelleta 1.1.1999 tai sen jälkeen rakennettuun, vähintään 24 metrin pituiseen olemassa olevaan kalastusalukseen. Määräyksessä olemassa olevalla aluksella tarkoitetaan alusta, joka on rakennettu ennen 1.1.2013, kun taas kalastusludirektiivissä olemassa olevalla aluksella tarkoitetaan alusta, joka on rakennettu ennen 1.1.1999.

Määräykseen lisättäisiin uusi 11.5 kohta, jonka mukaan Liikenne- ja viestintävirasto antaa pyydettyä määräyksessä mainituista englanninkielisistä standardeista,

joita ei ole julkaistu suomen ja ruotsin kielellä, tietoja suomen ja ruotsin kielellä. Säädöksissä viitattavien standardien kielestä annetun lain (553/1989), jota sovelletaan lain 1 §:n perusteella myös lakia tai asetusta alemmanasteisiin säädöksiin, kuten määräyksiin, 7 §:ssä edellytetään, että jos säädöksessä viitataan standardiin, jota ei ole sekä suomen että ruotsin kielellä, säädöksessä on ilmoitettava, mikä viranomaisen antaa tietoja standardista suomen ja ruotsin kielellä tai mistä on saatavissa lain 5 §:ssä tarkoitettuja käännöksiä. Määräyksessä viitataan sellaisiin standardeihin, joita ei ole saatavilla suomen eikä ruotsin kielellä, minkä vuoksi maininta on tarpeen. Tietojen antaminen ei kuitenkaan tarkoita standardien kääntämistä kokonaisuudessaan.

Määräyksen aikataulu

Määräys on tarkoitus antaa syksyllä 2020.

Määräyksestä viestiminen

Perinnealusten turvallisuutta koskeva määräyshankepääätös on julkaistu Liikenne- ja viestintäviraston internetsivuilla ja se on lähetetty myös sähköpostitse tiedoksi sidosryhmille.

Määräysluonnos ja perustelumuistio ovat sidosryhmillä lausuttavana 9.6.2020-10.8.2020.

Valmis määräys on tarkoitus julkaista Finlexissä ja Liikenne- ja viestintäviraston internetsivuilla ja se on tarkoitus lähettää myös sähköpostitse tiedoksi sidosryhmille. Valmiista määräyksestä on tarkoitus ilmoittaa Euroopan komissiolle direktiivin (EU) 2015/1535 mukaisesti.